

TMMOB'NİN, ELEKTRİK TESİSATÇILARI HAKKINDA YÖNETMELİĞİN DEĞİŞEN 17'nci ve 22'nci MADDELERİNİN İPTALİ İÇİN DANIŞTAYA AÇTIĞI DAVA SONUÇLANMIŞTIR.

8.8.1983 tarihli ve 18.129 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Elektrik Tesisatçıları Hakkında Yönetmeliğin 17 inci ve 22 inci maddeleri, 17.3.1984 tarihli ve 18344 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan yeni bir yönetmelikle değiştirilmiştir.

17 inci maddede getirilen değişiklik, Mühendislerin dışındaki Teknik Eleman kesimine belirli güçlere kadar plan yapma yetkisi tanımıştı.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) yönetmelik değişikliğinin iptali için Danıştay'a başvurmuştu. Bu dava sonuçlanarak mühendisler dışındaki Teknik Eleman kesimine tanınan plan çizme yetkisini iptal etmiştir. Aşağıda Danıştay'ın karar tebliği sunulmaktadır.

Davacı : Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Konur Sokak No: 4 Yenışehir / ANKARA

Davalı : Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı

Davanın Özeti: 17.3.1984 günlü, 18344 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Elektrik Tesisatçıları Hakkında Yönetmeliğin 17. ve 22. maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Yönetmelik "in 17. maddesinin; anılan madde ile elektrik tesisatçılarına elektrik iç tesisi planlarının çizilmesi ve imzalanması işlerinde yetki verilerek özel bir ihtisas gerektiren mühendislik hizmetlerinin yok sayıldığı, ülke enerji kullanımı ve tasarrufu gibi hayatı bir konuda yetkisiz, ehil olmayan, gerekli ihtisastan yoksun bir gruba böyle bir yetki verilmesinin gerekçelerini açıklamamanın olanaksız olduğu, inşaat, makine, gemi, inşaat, harita ve benzeri mühendislik alanlarında tekniker, yüksek tekniker, kalfa ve teknisyenlerin üstelik tamamı en az lise dengi öğretim görmelerine rağmen alanlarında plan proje hizmeti yapamadıkları, zira bu hizmetin lise sonrası en az 4 yıllık özel ihtisas eğitimini gerektirdiği, elektrik iş tesisat uygulamalarında plan-proje hizmetlerinin İmar Kanunu ve buna uygun olarak çıkarılan Yönetmeliğin

eski hükmüne göre Yüksek Mühendis ve Mühendisler tarafından yapılması, yetkili elektrikçilerin ise bunların yanında bakım ve işletme hizmetlerinde çalışmalarını gerektirdiği. Yönetmelik değişikliğinin kanuna aykırı olduğu, Yönetmelik değişikliği hazırlanırken Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin mütalaasının alınmadığı öne sürülerek iptali istenilmiştir.

Savunmanın Özeti: Büyük şehirlerden köylere kadar uzanan geniş alan içerisinde elektrik işlerinde çalışmalar yapıldığı, elektrik tesisatçıların bu geniş alan da yapım işlerinde hizmet gördükleri ve yaptıkları işlerin imzalanması bakımından mühendislere başvurdukları, mühendisler daha çok büyük yerleşme merkezlerinde bulduklarından bu formalite yüzünden zaman kaybı, maddi külfet gibi müşkülâtle karşılaştığı, esasen bir çok küçük yerleşme merkezleri ve köylerde binaların elektrik tesisatı işlerinden yetkili elektrik tesisatçıları bile bulmak mümkün olmadığından tamamen yetkisiz kişilerin çalıştığı, bu nedenle yetkili elektrik tesisatçıların belirli sınırlarda kendi yaptığı işlerin resimlerini çizerek imzalamasının zorunlu duruma gelmiş bulunduğu, Devlet Plan-

lama Teşkilatı Müsteşarlığının koordinatörlüğünde yapılan çalışmalar çeşitli kurum ve kuruluşlardan alınan görüşler ışığında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca Yönetmeliğin 17. maddesinin sınırlı şekilde gördükleri eğitim de dik-kate alınarak elektrik tesisatçılarına da belirli güç birimlerinde resim çizme ve imzalama yetkisi tanındığı öne sürülerek davanın reddi istenilmiştir.

Sava Selahattin Çelik'in Düşüncesi : Dava; 17.3.1984 gün ve 18129 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Tesisatçılar Hakkında Yönetmeliğin 17 nci ve 22 nci maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Yönetmelik'in 17 nci maddesinin iptali istemiyle açılmıştır.

6785 sayılı İmar Kanununun 14 nci maddesinde, İmar planları ile bunların tatbikat planlarının ve halihazır haritalarının, mimari, statik ve tesisat plan, proje, resim ve hesaplarının hazırlanmasını ve bunların tatbikatındaki fenni mesuliyetlerini, ihtisas ve iştigal mevzulanna göre yüksek mimar, yüksek mühendis mimar ve mühendisler deruhte ederler.

Bunlardan gayri fen adamlarının selahiyet ve mesuliyet hudutları, bunları yetiştiren müesseselerle bunlara ait cemiyetlerin ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin mütalâası alındıktan sonra Maarif ve Nafis Vekaletlerine* müştereken hazırlanacak bir talimat ile tayin olunur, hükmü yer almıştır.

Bu hükmeye dayanılarak çıkardan ve 8.8.1983 gün ve 18129 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Tesisatçıları hakkındaki Yönetmeliğin; yukarıda belirtilen maddenin ikinci fıkrasında öngörülen fen adamlarının selahiyet ve mesuliyet hudutlarının tayini ve tesbiti konusunda 17 ve 22 nci maddelerinin değiştirilmek suretiyle getirilen yeni düzenlemesinde esas ve usul yönünden mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

Dava dosyasında bulunan işlem dosyasında; 23.12.1982 gün ve 4.5.6/2.1.82.5884 sayılı yazı ile davacı Birliğin yasal mütalâası sorulmuş ve buna 21.1.1983 gün ve 24/8 sayılı yazı ile cevap verildiği anlaşıldığından yasal mütalâa alınmadan değişiklik yapıldığı yolundaki iddia da yerinde görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle yasal dayanağı bulunmayan davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Altına Dairesince Tetkik Hakimi Habibe Ünal'ın açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği düşünüldü: 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 17. maddesinin 3. fıkrasında yer alan duruşma isteklerinin dava dilekçesi ile cevap ve savunmalarda yapılabileceği yolun-

daki kural karşısında, belirtilen saffahalar geçirildikten sonra davacı tarafından yapılan duruşma istemi yerinde görülmedi.

Dava, 17.3.1984 günlü, 18344 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Elektrik Tesisatçıları Hakkında Yönetmeliğin 17. ve 22. maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Yönetmelik" in 17. maddesinin davanın özeti bölümünde belirtilen nedenlerle iptali isteğiyle açılmıştır.

2709 sayılı Anayasa 124. maddesinde, Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aylan olmamak şartıyla, yönetmelik çıkarabilecekleri kurala bağlanmıştır.

Olay tarihinde yürürlükte bulunan 6785 sayılı İmar Kanununun 14. maddesinde, imar planları ile bunların tatbikat planlarının ve haritalarının mimari, statik ve tesisat plan, proje, resim ve hesaplanmn hazırlanmasını ve bunların tatbikatındaki fenni mesuliyetlerini ihtisas ve iştigal mevzulanna göre, yüksek mimar, yüksek mühendis, mimar ve mühendislerin deruhte edecekleri, bunlardan gayri fen adamlarının selâhiyeti ve mes'uliyet hudutlarının, bunları yetiştiren müesseselerle bunlara ait cemiyetlerin ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin mütalâası alındıktan sonra Maarif ve Nafis Vekaletlerince müştereken hazırlanacak bir talimatname ile tayin olunacağı öngörülmüştür.

Anılan Yasa kuralı uyarınca çıkarılan "Fen Adamlarının Selahiyetleri ve Belediyelere Karşı Deruhte Edebilecekleri Fenni Mes'uliyet Huduttan Hakkında Talimatname" 1.3.1960 günlü, 10445 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş, bu talimatnamenin 18. maddesinde, elektrik iç tesisatı yapacak olanların, 3611 sayılı Kanun gereğince Nafis Vekâleti tarafından hazırlanmış olup yürürlükte bulunan Elektrik İç Tesisatı İşlerinde Serbest Olarak Çalışacaklara Dair Talimatname hükümlerine tabi olduktan belirtilmiştir.

Bakanlıkların görevleri zamanla değişikliğe uğradığından, elektrik tesisatı işlerinde çalışanlara verilecek her türlü yetki Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının sorumluluğuna bırakılmış ve adı geçen Bakanlık tarafından Yetkili Elektrikçiler Hakkında Yönetmelik çıkarılarak 27.3.1968 günlü, 12859 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve bu yönetmelik daha önce çıkardan Yönetmelikleri geçersiz saymıştır. Söz konusu Yönetmelik günün şartlarına uygun olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının sorumluluğunda yeniden düzenlenmiş, "Elektrik Tesisatçıları Hakkında Yönetmelik" adıyla 3.8.1983 günlü, 18129 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur. Bu Yönetmeliğin 17. maddesinde elektrik tesisatçıları üç grup içinde toplanarak yetki sınırları belirlenmiştir.

6785 sayılı Yasanın 14. maddesi uyarınca elektrik iç tesisat plan ve projelerinin çizilip, imzalanması yetkisi Yüksek Mühendis ve mühendislere aittir. Anılan yasa kuralı uyarınca çıkarılan ve yukarıda sözü edilen Yönetmelik kurallarına göre elektrik tesisatçıları, elektrik tesislerinin yapım, bakım ve işletilmesi hizmetlerinde çalışabilmektedir.

Ancak, Elektrik Tesisatçıları Hakkında Yönetmeliğin 17. maddesinde yapılan ve 17.3.1984 günlü, 18344 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren değişiklikle, 6785 sayılı Yasanın 14. maddesi ile sadece Yüksek Mühendis ve mühendislere bırakılmış olan elektrik iç tesisat plan ve projelerinin çizilmesi ve imzalanması işleminde elektrik tesisatçılarına da yetki verilmiş olup, Yönetmeliğin 17. maddesinde yapılan bu değişiklik, 6785 sayılı Yasanın 14. maddesine aykırı düşmektedir.

Açıklanan nedenle 17.3.1984 günlü, 18344 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Tesisatçıları Hakkında Yönetmeliğin 17. ve 22. Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 17. maddesinin elektrik tesisatçı-

larına elektrik iç tesisat planlarının çizilmesi ve imzalanması yetkisi veren bölümünün iptaline, aşağıda dökümü yazılı 3550.- lira yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine 18.2.1987 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	üye	üye
Süleyman	Mahmut	Füruzan
TÜRKOĞLU	POLAT	İKİNCİOĞULLARI
üye		üye
Gürbüz		Salim
ÖNBİLGİN		TANSUK
YARGILAMA GİDERLERİ		LİRA
Başvurma Harcı	:	600.-
Karar Hara	:	1000.-
Y. D. Hara	:	750.-
Posta Pulu Gideri	:	1200.-
		+
T O P L A M	:	3550.- TL.

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI TARAFINDAN ODTÜ MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ ELEKTRİK VE ELEKTRONİK BÖLÜMÜ, TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU'NUN KATKILARIYLA DÜZENLENEN ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ II. ULUSAL KONGRESİ, ELEKTRİK, ELEKTROMEKANİK VE BİLGİSAYAR / 87 SERGİSİNE TÜM ÜYELERİMİZİN KATILIMINI BEKLİYORUZ.

23-25 Eylül 1987 tarihleri arasında ODTÜ Mühendislik Fakültesi Elektrik ve Elektronik Bölümü Anfilerinde yapılacak olan Kongre ile birlikte açılacak Sergi 28 Eylül 1987 aksanına kadar açık tutulacaktır.